

Kjær Rasmussen: Vore bemærkninger ved disse forslags første behandling skal blive meget principielle. Vi har allerede i en særudtalelse i tredje delbetænkning givet udtryk for vor holdning til lønafsnittet, og jeg kunne nøjes med at henvide til denne særudtalelse, men vil dog uddybe den en smule herfra.

Vi har allerførst måttet gøre os klart, at vi lever i et kapitalistisk samfund, hvor uligheden er et væsentligt element. Ja, den økonomiske ulighed anses ligefrem for at være den ansporing, mennesket må have for overhovedet at gide gøre dagens gerning. Vi tror ikke, at mennesket sådan uden videre er så asocialt indrettet; men naturligvis under de rigtige samfundsmæssige betingelser — og det vil altså sige privatkapitalistiske betingelser — så kan mennesket påføres en sådan asocial holdning, men det er nok værd at bemærke sig, at det er et spørgsmål om påvirkning fra det samfundssystem, som mennesket lever i.

Der er ingen grund til ved dette lovforslags første behandling at komme ind på ulighedens sociale følgevirkninger, dem taler vi meget om ved andre lejligheder. Derimod er det vigtigt for os at få sagt, hvorfor vi har ment at måtte afgive en særudtalelse. Det har hele tiden stået klart, at kommissionens væsentligste opgave var at finde ud af, hvordan staten bedst muligt kunne sættes i stand til at konkurrere med det private arbejdsmarked, kort sagt hvordan staten i fremtiden kunne få sit rekrutteringsproblem ryddet af vejen. Kommissionen har altså arbejdet ud fra nogle givne forudsætninger, eller sagt på en anden måde: vi har nu engang det samfundssystem, vi har, og så må staten indrette sig efter dette på det lønmæssige område. Nu kunne det naturligvis aldrig falde os ind at benægte tilstedeværelsen af et privatkapitalistisk system i Danmark, men det kan i høj grad falde os ind at nægte at arbejde ud fra de præmisser, som dette system stiller op. Dette ville jo allerede være en halv accept af samfundssystemet, og en sådan halv accept mener vi er direkte kompromitterende for et venstreorienteret parti — i hvert fald for et parti, som gerne vil vise sin venstreorientering i handling. Som man herefter vil kunne forstå, kan vi naturligvis ikke være med til at producere et spejl-

billede af lønforskellene i et samfundssystem, hvis målsætning vi ikke deler.

Efter disse mere generelle betragtninger et par ord om i hvert fald en enkelt oplagt skævhed i tjenestemandsureformen. Det her foreliggende forslag bevirker, at en lang række tjenestemandsgupper kommer i klemme. Som jeg allerede har sagt, er dette forslag et spejlbillede af lønforskellene på det private arbejdsmarked, idet nogle tjenestemandsgupper sammenlignes med LO-arbejdernes lønniveau, mens andre — og det vil jo sige de højest lønnede — sammenlignes med tekniker- og akademikergrupper på det private arbejdsmarked plus de kontraktansatte inden for den offentlige administration, naturligvis. Vi er alvorligt bange for, at i hvert fald den første gruppe kan gå hen og blive sorteper, idet den, som for øvrigt alle tjenestemænd, bindes af et aftalesystem, som ensidigt giver arbejdsgiveren ret til at fastsætte lønnen, dersom enighed ikke opnås ved forhandling. De tjenestemænd, som sammenlignes med LO-arbejdergruppen rent lønmæssigt, må altså ikke alene finde sig i en lav aflønning, de må også finde sig i, at arbejdsgiveren ensidigt kan fastsætte deres lønninger. Det her foreliggende lovforslag har i særdeles høj grad aktualiseret hele spørgsmålet omkring aktionsretten.

Det ville være meget forkert af mig at sige, at vi er imod alle dele af den reform, som man nu er ved at køre igennem; det er vi naturligvis ikke. Vi synes, det er rimeligt, at begyndelseslønningerne hæves, men jeg vil præcisere, at det er selve reformens målsætning, vi er imod, det, der giver sig udtryk i, at nogle skal tjene 150.000 kr. om året, medens andre må nøjes med 25.000 kr. årligt.

Jeg skal ikke ved denne førstebehandling begynde en dybdeboring, kun sige afsluttende, at det allervæsentligste for os har været at påpege, at det her foreliggende forslag afspejler forholdene i et samfundssystem, hvis indretning vi — som før sagt — ikke kan acceptere.

Hanne Reintoft: Vi står her med en reform, der er godkendt af de store organisationer, og man kan vel også nok se de fremskridt, der har medført disse organisationers accept. Alligevel kan det ikke — og det har